فصلنامه سیاست‌های مالی و اقتصادی
ویژه‌نامه کارنامه اقتصادی دولت
سال یکم، شماره ۲، تابستان ۱۳۹۲، صفحات ۲۰۲- ۱۸۳

ارزیابی عملکرد صنعت بیمه کشور و تبیین چشم‌انداز آینده

سیدمحمد کریمی
رئیس کل بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران
mkarimi@centinsur.ir

صنعت بیمه در اقتصاد کنونی جهان یکی از بخش‌های پیشرو در بازار سرمایه است. بیمه به‌عنوان یکی از ابزارهای کارای مدیریت ریسک و تأمین امنیت و آرامش خاطر از یک سو سبب گسترش رفاه اجتماعی گردیده و از سوی دیگر باعث رشد سرمایه‌گذاری شده و در پی آن، تولید با سرعت بیشتری رشد نموده و اقتصاد رونق می‌گیرد. در گزارش حاضر با رویکرد ارزیابی عملکرد صنعت بیمه در بازه زمانی (۱۳۹۲-۱۳۸٤) به بررسی وضع موجود و تشریح چشم‌انداز آینده پرداخته‌ایم.این نوشتار از بعد هدف کاربردی و دارای ماهیت توصیفی می‌باشد و طی آن به جایگاه عملکردی صنعت بیمه طبق شاخص‌های جهانی پرداخته، دستاوردهای صنعت بیمه در بازه زمانی (۱۳۹۲-۱۳۸٤) تحلیل گردید. اصلاح فرایندهای موجود در صنعت بررسی شده، اقدامات بیمه مرکزی ایران در اجرای سیاست‌های کلی اصل ٤٤ قانون اساسی ذکر و در نهایت چشم‌انداز صنعت بیمه در افق ۱٤۰٤تبیین شده است.

طبقه‌بندی JEL: M11, L25, L23.
واژه‌های کلیدی: بیمه مرکزی ایران، ارزیابی عملکرد، چشم‌انداز.

* **تاریخ دریافت: ۱۳۹۲/۲/۱٤** **تاریخ پذیرش: ۱۳۹۲/٤/۱۵**

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

۱. مقدمه

در جهان امروز رشد وتوسعه اقتصادی هر کشوری جایگاه بین‌المللی آن را رقم می‌زند، بنابراین کشورها برای آنکه بتوانند در عرصه بین‌المللی جایگاهی داشته باشند درصدد برمی‌آیند شاخص‌های توسعه‌یافتگی خود را بهبود بخشیده و از این طریق موجب تقویت اقتصاد و ایفاء نقش تأثیرگذاری در صحنه جهانی شوند.

صنعت بیمه به‌عنوان یکی از شاخص‌های توسعه‌یافتگی از یک سو به‌عنوان یکی از عمده‌ترین نهادهای اقتصادی مطرح بوده و از سوی دیگر فعالیت سایر نهادها را پشتیبانی می‌نماید. بیمه مرکزی ج.ا.ایران در بازه زمانی (۱۳۹۲-۱۳۸۴) با برنامه‌ای مستمر با رویکرد مدل کایزن فرایندهای زائد را حذف، فرایندهای موازی را ادغام و جهت توسعه صنعت بیمه و بهبود شاخص‌های کلیدی فرایندهای جدید تعریف نموده است، بنابراین بررسی عملکرد این بخش بسیار حائز اهمیت است.

ارزیابی عملکرد یکی از وظایف اصلی هر سازمان و یکی از وجوه مدیریت عملکرد می‌باشد. چن و همکاران (۲۰۰۶) با استفاده از روش کارت‌های امتیازی متوازن به ارزیابی عملکرد پرداخته‌اند. اندازه‌گیری عملکرد می‌تواند به‌عنوان سیستمی تعریف شود که توسط آن سازمان درمی‌یابد که آیا به اهدافش دست می‌یابد یا خیر (هانگ‌یی وو، ۲۰۰۹). امروزه اندازه‌گیری عملکرد سازمان به‌عنوان ضرورت اجتناب‌ناپذیر برای تحقق اهداف استراتژیک می‌باشد؛ بنابراین روش‌های متنوعی جهت سنجش عملکرد بکار گرفته می‌شود. به‌عنوان مثال، وو و همکاران به ارزیابی عملکرد با استفاده از کارت‌های امتیازی متوازن در مراکز آموزش عالی در تایوان پرداخته‌اند.

داویس و البریت (۲۰۰۴) در تحقیقی به سنجش عملکرد مالی بانک پرداختند و به این نتیجه دست یافتند که با اجرای نقشه استراتژیک، عملکرد مالی بهبود قابل توجهی می‌یابد. هانگ‌یی وو ودیگران (۲۰۰۸) نتایج پیاده‌سازی کارت‌های امتیازی متوازن که یکی از پرکاربردترین شیوه‌های ارزیابی عملکرد می‌باشد را در سه بانک مقایسه کردند و با استفاده از روش‌های تصمیم‌گیری فازی به اولویت‌بندی آنها پرداختند. در تحقیق دیگری محققین به ارائه مدلی جهت ارزیابی آزمایشگاه تحقیقات صنعتی پرداخته‌اند.

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

پیشرفت بیمه با توسعه اقتصادی همواره ملازم بوده وبا ترمیم وضع اقتصادی یک کشور، افزایش مبادلات، ترقی سطح زندگی و توسعه سرمایه‌گذاری موجب پیشرفت و نیز با بهبود وضع معیشت افراد، به حفظ ثروت ملی و تشکیل پس‌اندازهای بزرگ کمک می‌نماید، بنابراین در این مقاله با رویکرد ارزیابی عملکرد و دستیابی به چشم‌اندازی روشن به بررسی وضعیت صنعت بیمه و پیاده‌سازی کایزن در صنعت بیمه پرداختیم.

۲. روش‌شناسی

این مقاله با استفاده از مجموعه‌ای از قواعد، ابزار و راه‌های معتبر و قابل اطمینان و نظم‌یافته به بررسی واقعیت‌ها، کشف مجهولات و دستیابی به راه‌حل مشکلات می‌پردازد. هدف از این مقاله بررسی عملکرد صنعت بیمه در بازه زمانی (۱۳۹۲-۱۳۸۴) به‌منظور بهبود مستمر فرایندهای داخلی و تسریع بازخورد فعالیت‌های بیمه مرکزی ج.ا.ایران به لایه‌های عملیاتی و شرکت‌های بیمه‌ای و همچنین ارتقاء بهره‌وری و شناخت ابعادی ازچشم‌انداز که نیاز به تجدیدنظر در تعریف و مهندسی مجدد فرایند دارند می‌باشد. این مقاله ماهیتی کاربردی و توصیفی دارد و با هدف ارزیابی پیاده‌سازی مراحل مدل کایزن و دستیابی به پاسخ سؤالات زیر تدوین گردیده است:

- آیا جایگاه عملکردی صنعت بیمه طبق شاخص‌های جهانی بهبود یافته است؟
- صنعت بیمه در بازه زمانی مورد مطالعه چه دستاوردهایی داشته است؟
- آیا فرایندهای ناکارای موجود در صنعت بازنگری و اصلاح شده‌اند؟
- بیمه مرکزی جهت توسعه و گسترش نفوذ بیمه چه عملکردی داشته است؟
- اقدامات بیمه مرکزی در اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی چه بوده است؟
- چشم‌انداز صنعت بیمه در افق ۱۴۰۴چگونه است؟

جهت دستیابی به پاسخ سؤالات فوق در مرحله اول به تبیین جایگاه عملکردی صنعت بیمه طبق شاخص‌های جهانی پرداخته، طی مرحله دوم دستاوردهای صنعت بیمه در بازه زمانی (۱۳۹۲-۱۳۸۴) تحلیل شد، مرحله سوم اصلاح فرایندهای موجود در صنعت بررسی گردید، مرحله چهارم اقدامات عملکردی بیمه مرکزی ج.ا.ایران مطرح شد، مرحله پنجم اقدامات بیمه

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

مرکزی ج.ا. ایران در اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی ذکر و در نهایت چشم‌انداز صنعت بیمه در افق ۱۴۰۴ ترسیم گردیده است.

۳. تجزیه و تحلیل داده‌ها

۳-۱. جایگاه عملکردی صنعت بیمه طبق شاخص‌های جهانی

یکپارچه‌سازی بازارهای جهانی به بهبود بازارهای مالی کمک بسیاری نموده است. بیمه نیز از این قاعده مستثنی نبوده و به سرعت رشد کرده است.

براساس آماری که توسط مؤسسه سوئیس‌ری منتشر شده است، میزان حق‌بیمه تولیدی جهان در سال ۲۰۱۲ بالغ بر ۴۶۰۰ میلیارد دلار بوده است (سیگما، ۲۰۱۳). صنعت بیمه کشور (در سال ۱۳۹۱) با سهم ۰/۱۸ درصدی از کل حق‌بیمه‌های تولیدی جهان در رتبه ۴۲ صنعت بیمه دنیا قرار دارد، حال‌آنکه رتبه کشور ترکیه در این زمینه ۳۸ است. کسب مقام اول در دنیا بر مبنای رشد اسمی حق‌بیمه تولیدی به میزان ۴۵ درصد در سال ۱۳۹۰ و تداوم این رشد به ۵۲ درصد در سال ۱۳۹۱ ازجمله مهم‌ترین دستاوردهای بین‌المللی صنعت بیمه می‌باشد.

سرانه حق‌بیمه در ایران ۱۳۹ دلار در برابر رقم سرانه جهان با ۶۵۶ دلار قرار دارد. این رقم در مقایسه با سرانه حق‌بیمه کشورهایی همچون ترکیه، عربستان، کویت، قطر و امارات فاصله داشته و کشور ما در این مورد در رتبه ۶۴ قرار دارد.

یکی از مهم‌ترین شاخص‌های بررسی وضعیت صنعت بیمه در کشورها محاسبه ضریب نفوذ بیمه آن است. این ضریب در ایران (با توجه به عدم اعلام رقم رسمی GDP برای سال ۱۳۹۱) حدود۲ درصد است که در رتبه ۶۶ جهانی قرار دارد.

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

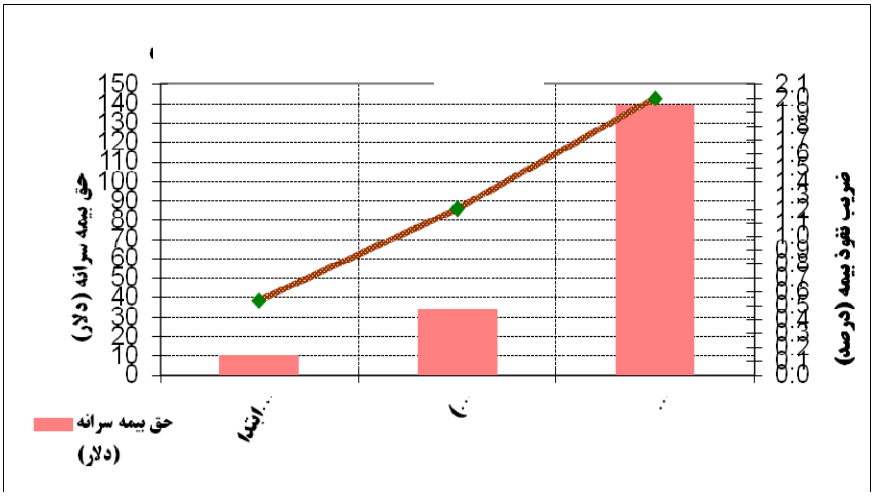

نمودار ۱. روند شاخص‌های ضریب نفوذ بیمه و حق بیمه سرانه از ابتدای انقلاب تا پایان دولت دهم

بررسی سهم بیمه‌های زندگی در صنعت بیمه جهان نشان می‌دهد سهم این بخش از کل صنعت بیمه در جهان حدود ۵۷ درصد است؛ در حالی‌که سهم بیمه‌های زندگی از کل صنعت بیمه ایران در سال ۱۳۹۱ تنها ۸ درصد می‌باشد. این امر حاکی از آن است که فعالیت بیمه‌گران ایرانی در زمینه‌های بیمه‌های عمر و بازنشستگی بسیار کمرنگ است.

مشابه دیگر نهادهای اقتصادی کشور، در صنعت بیمه نیز نقش بخش دولتی بسیار زیاد می‌باشد؛ به‌طوری‌که ۴۵/۶ درصد بازار بیمه در اختیار شرکت بیمه ایران (دولتی) و ۵۴/۴درصد دیگر در اختیار شرکت‌های بیمه خصوصی قرار دارد. البته این وضعیت در سال‌های اخیر بهبود قابل ملاحظه‌ای یافته است.

بررسی بازار بیمه کشور نشان می‌دهد ۴۵/۵ درصد بازار بیمه کشور مربوط به بیمه شخص ثالث و مازاد اتومبیل و ۵۴/۵ درصد دیگر به ۱۵ رشته بیمه‌ای مربوط می‌شود. سهم بیمه‌های اتومبیل اعم از شخص ثالث و مازاد، حوادث راننده و بدنه از کل حق‌بیمه‌های تولیدی صنعت بیمه کشور حدود ۵۷ درصد است. البته جدیدترین آمارهای بازار بیمه کشور در رشته‌های مختلف نشان از آن دارد که سهم بیمه‌های اتومبیل از کل حق‌بیمه‌های تولیدی کشور،کاهش ودر مقابل به‌تدریج سهم برخی دیگر از رشته‌های بیمه شامل بیمه‌های درمان و زندگی، صنعت

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

بیمه کشور افزایش یافته وصنعت بیمه از لحاظ سهم رشته‌های مختلف بیمه‌ای به سمت تعادل گرایش یافته است (سالنامه آماری صنعت بیمه، ۱۳۹۰-۱۳۸۴).

۳-۲. بررسی و تحلیل دستاوردهای صنعت بیمه در بازه زمانی (۱۳۹۲-۱۳۸٤)

بررسی آمار عملکرد صنعت بیمه از ابتدای انقلاب تا پایان سال ۱۳۹۱حاکی از دستاوردهای قابل توجه دولت‌های نهم و دهم در مقایسه با دولت‌های قبل و روند روبه‌رشد در شاخص‌های آماری مورد بررسی است. بررسی عملکرد صنعت بیمه از سال ۱۳۸۴ به بعد بر مبنای شاخص‌های کلیدی نشان از موفقیت در دستیابی به اهداف کلان میان‌مدت تا ابتدای سال ۱۳۹۲ دارد. بر این اساس:

- حق‌بیمه تولیدی صنعت بیمه در اول انقلاب ۲۷ میلیارد ریال بوده و در اولین سال فعالیت دولت نهم از ۲۱/۵۳۰ میلیارد ریال با رشد ۶۰۹ درصدی به مبلغ ۱۳۱/۱ هزارمیلیارد ریال در ابتدای سال ۱۳۹۲ رسیده است. دلیل این افزایش توسعه بازار بیمه، اعطای مجوز تأسیس شرکت‌های بیمه غیردولتی توسط بیمه مرکزی ایران، اجرای مفاد قانون سیاست‌های اصل ۴۴ قانون اساسی و ارتقای فرهنگ بیمه‌ای آحاد جامعه می‌باشد.

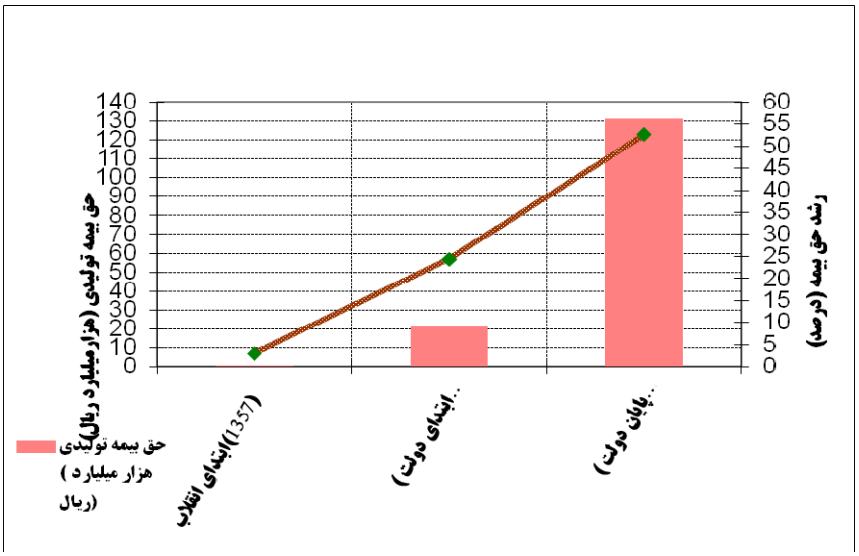

نمودار ۲. روند مقدار و رشد حق بیمه تولیدی و صنعت بیمه کشور از ابتدای انقلاب تا پایان دولت دهم

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

- خسارت پرداختی صنعت بیمه که نشان‌دهنده میزان ارائه خدمات شرکت‌های بیمه به بیمه‌گذاران و مشتریان می‌باشد در ابتدای انقلاب ۱۲ میلیارد ریال بوده و با افزایش چندین برابری به مبلغ ۹۹۴ میلیارد ریال در آغاز به کار دولت هفتم (سال ۱۳۷۶) رسیده است. در ادامه و با شروع به کار دولت نهم در سال ۱۳۸۴ از مبلغ ۱۴/۵۳۵ میلیارد ریال و با رشد ۴۳۹ درصدی به مبلغ ۷۸/۴ هزار میلیارد ریال در پایان سال ۱۳۹۱ رسیده است، اما با وجود ۵/۴ برابر شدن خسارت‌ها صنعت بیمه با مدیریت ریسک و ابتکار لازم توانسته است نسبت خسارت را تقریباً ثابت نگهدارد (بین ۶۰ تا ۶۸ درصد)که نتیجه آن ضمن ارائه خدمات لازم به بیمه‌گذاران راضی نگهداشتن سهامداران و ثبات بازار سرمایه بوده است.
- سرمایه پرداختی شرکت‌های بیمه از۶/۱۵۲ میلیارد ریال در سال ۱۳۸۴ با رشد ۱۱۸ درصدی به مبلغ ۱۳/۴۲۷ میلیارد ریال رسیده است. دلیل عمده آن تسهیل اعطای مجوزهای لازم توسط بیمه مرکزی ج.ا. ایران جهت ورود شرکت‌های بیمه جدید به بازار بیمه می‌باشد که این امر نیز باعث ایجاد رقابت سالم و شفافیت در بازار صنعت بیمه و افزایش حق‌بیمه تولیدی و به‌تبع آن افزایش ضریب نفوذ بیمه در کشور گردیده است.
- سهم بخش غیردولتی بازار بیمه کشور از۱۳/۸ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۵۴/۴ درصد تا پایان سال ۱۳۹۱ رسید.
- ضریب نفوذ بیمه در سال ۱۳۸۴ معادل ۱/۲درصد بود که در دوره دولت‌های نهم و دهم به حدود ۲ درصد ارتقاء یافت.
- صرفنظر از ناچیزبودن سهم بیمه‌های زندگی در کل رشته‌های بیمه، ارتقای سهم بیمه‌های زندگی از بازار بیمه از ۶/۶ درصد در سال ۱۳۸۴ و رسیدن آن به ۸ درصد در سال ۱۳۹۱یکی از افتخارات صنعت بیمه کشور است.
- سهم بیمه‌های اختیاری (بجز بیمه اجباری شخص ثالث اتومبیل) از۵۶/۷ درصد در سال ۱۳۸۴ به ۵۴/۵ درصد تا پایان سال ۱۳۹۱ رسید.
- رشد شبکه فروش(مجموع نمایندگان و کارگزاران بیمه) نسبت به سال ۱۳۸۴ و ازدیاد نمایندگان بیمه بالغ بر ۳۳ هزار نمایندگی (۴۰۶ درصد رشد) رشد ۱۰۰ درصدی تعداد

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

کارگزاران بیمه و رسیدن آن به تعداد ۴۱۵ کارگزاری حاکی از موفقیت صنعت بیمه از این نظر است.

میزان انحصار در بازار بیمه (برمبنای فرمول هرفیندال- هیرشمن) در سال ۱۳۹۱ به عدد ۲۳۴۰ رسید که نسبت به سال ۱۳۸۴ به میزان ۹۴۹ واحد کاهش داشته و حدود ۲۹ درصد بهبود یافته است.

۳-۳. بازنگری و اصلاح فرایندهای موجود در صنعت

۳-۳-۱. اصلاح قانون بیمه شخص ثالث وسایل نقلیه موتوری جهت جامعیت بخشیدن به پوشش‌های بیمه و تأمین حقوق زیان‌دیدگان حوادث رانندگی

با اصلاح این قانون تمام اشخاص ثالث که بر اثر حوادث رانندگی دچار خسارت‌های جانی و مالی می‌شوند تحت پوشش قرار می‌گیرند. این قانون در سال ۱۳۸۷ فرایند تصویب در مجلس شورای اسلامی را طی نمود و هشت آیین‌نامه اجرایی آن نیز در دولت بررسی و مورد تصویب قرار گرفت. این قانون یکی از جامع‌ترین قوانین بیمه برای جبران خسارت‌های جانی ناشی از حوادث رانندگی در مقایسه با کشورهای دیگر محسوب می‌شود.

۳-۳-۲. اصلاح ساختار صندوق تأمین خسارت‌های بدنی

اگرچه اصل بر این است که همه دارندگان وسایل نقلیه دارای بیمه‌نامه شخص ثالث هستند، اما در موارد نادری زیان‌دیده از طریق شرکت بیمه قادر به دریافت خسارت بدنی نمی‌باشد؛ بنابراین به‌منظور حمایت از این زیان‌دیدگان پرداخت خسارت به آنها از طریق صندوق تأمین خسارت‌های بدنی انجام می‌شود. با اصلاح ساختار صندوق تأمین خسارت‌های بدنی این صندوق با ماهیت جدید و ساختار تازه مسئولیت‌های بیشتری را در تأمین خسارت‌های مشمول مقررات صندوق برعهده گرفته واز ابتدای فعالیت صندوق مذکور ۸۳۰۰ میلیارد ریال غرامت به حدود ۶۰ هزار نفر زیان‌دیده ناشی از حوادث رانندگی پرداخت شده و در دولت‌های نهم و دهم ۱۲۰۰۰ زندانی ناشی از حوادث رانندگی شناسایی و با پرداخت غرامت به زیان‌دیدگان آزاد شده‌اند.

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

۳-۳-۳. به‌روزرسانی و اصلاح اکثر آیین‌نامه‌ها و مقررات بیمه‌ای

تحقق رسالت بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران در زمینه هدایت و راهبری صنعت بیمه، حمایت از حقوق بیمه‌گذاران و همچنین اعمال نظارت عالیه بر بازار بیمه کشور مستلزم تصویب مقررات و در صورت لزوم اصلاح ضوابط حاکم بر صنعت بیمه است، بنابراین شورای‌عالی بیمه به‌عنوان یکی از ارکان بیمه مرکزی ج.ا.ایران و مرجع تصویب مقررات صنعت بیمه کشور نقش محوری در عملیاتی‌شدن این برنامه ایفاء می‌نماید. طی سال‌های فعالیت دولت‌های نهم و دهم، ۵۸ مورد تصویب یا اصلاح در آیین‌نامه‌های مصوب شورای‌عالی بیمه و صدور۷ مورد موافقت اصولی تأسیس شرکت بیمه صورت گرفته است.

٤-۳. عملکرد بیمه مرکزی ج.ا.ایران در تعریف و اجرایی‌نمودن فرایندهای لازم

٤-۳-۱. اتخاذ تدابیر لازم برای مقابله با تحریم‌های بیمه‌ای حمل‌ونقل دریایی و هوایی کشور

برای مقابله با تحریم‌های بیمه‌ای، برنامه‌های متنوع و گسترده‌ای راطراحی و اقدامات مختلفی را انجام داده است. نتیجه اقدامات صنعت بیمه برای مقابله با تحریم را می‌توان به شرح زیر خلاصه نمود:

- با تمهیدات انجام‌شده وابستگی ۵۳ درصدی صنعت بیمه کشور به بازارهای اتکایی اروپایی به صفر رسیده است؛درنتیجه تحریم باعث تقویت اتکایی داخلی ودر نهایت این اقدامات باعث کاهش خروج ارز از کشور و تقویت بازارهای داخلی گردیده است.
- هیچ‌یک از ظرفیت‌های اقتصادی کشور ازجمله هواپیمایی‌ها، نفت و انرژی، کشتی‌ها و نفتکش‌ها بدون پوشش باقی نماند.
- ظرفیت پوشش ریسک‌های پی‌اندآی مالکین شناورها که در انحصار ۱۳ کلوپ خارجی بود در کشور ایجاد شد تا شرکت‌های کشتیرانی بتوانند فعالیت خود را تداوم دهند.

در راستای کاهش خروج ارز از کشور لازم به ذکر است طی سال ۱۳۸۵ درصد حق‌بیمه خالص واگذارشده به خارج صنعت بیمه کشور در رشته‌های بیمه آتش‌سوزی، باربری،کشتی، نفت وانرژی، مهندسی ومسافران عازم به خارج از کشور ۲۲/۸ درصد از مجموع حق‌بیمه این رشته‌ها بوده است. این درصد در سال ۱۳۹۱ به ۲/۶۱ درصد کاهش یافته است. این کاهش ناشی از استفاده از ظرفیت بازار بیمه وافزایش حق‌بیمه نگهداری‌شده در داخل کشور می‌باشد.

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

٤-۳-۲. راه‌اندازی شورای هماهنگی بیمه‌های بازرگانی استان‌ها جهت تقویت رویکرد نظارت میدانی و بازدید مستمر

به‌منظور برقراری ارتباط بیشتر بین صنعت بیمه و دستگاه‌های اجرایی در سطح استان‌ها یکی از مدیران شرکت‌های بیمه‌ای از سوی رئیس‌کل بیمه مرکزی به‌عنوان رئیس شورای هماهنگی صنعت بیمه در استان انتخاب گردید تا زمینه ارتباط با استانداران، مدیران کل دادگستری و قضات کشور را فراهم نماید. نظر به اینکه در تمام استان‌ها وشهرستان‌های کشور کارشناس بیمه‌ای متخصص و متبحروجود ندارد، چنانچه قاضی نیاز به کارشناس داشته باشد این شورا هماهنگی‌های لازم را برای حضورکارشناس متخصص انجام می‌دهد. همچنین این شورا زمینه ارتباط با پلیس استان، پزشکی قانونی، مدیریت ریسک، نظارت بر شبکه فروش و ارتباط مناسب شرکت‌ها را نیز فراهم می‌نماید.

٤-۳-۳. اجرای طرح سنجش رضایت بیمه‌گذاران شرکت‌های بیمه فعال

به‌منظور حمایت از حقوق بیمه‌گذاران و ترویج فرهنگ مشتری‌مداری و ارتقاء رضایت بیمه‌گذاران از خدمات بیمه‌ای، طرح سنجش رضایت بیمه‌گذاران طراحی و انجام شده است تا میزان رضایت بیمه‌گذاران از خدمات بیمه‌ای در سطح شرکت و استان‌های سراسر کشور اندازه‌گیری شود و رقابت بین شرکت‌های بیمه در جلب رضایت مشتری افزایش یابد.

٤-۳-٤. تهیه لایحه تأسیس صندوق بیمه حوادث طبیعی

در ایران همه‌ساله حوادث متنوع و متعدد از قبیل سیل و زلزله، مناطق مختلف را با خسارات گسترده مواجه می‌سازد و به‌دلیل تنوع و تکثر حوادث طبیعی و شدت این خسارات کشور در رده کشورهای پرحادثه قرار گرفته است. خسارات پیش‌گفته که راه جبرانی هم برای آن در نظر گرفته نشده است همواره بر زیان‌دیدگان تحمیل می‌شود و تنها اندکی از خسارات، به صورت تسهیلات بانکی، تحت پوشش دولت قرار می‌گیرد. روش غالب برای تأمین منابع مالی خسارات حوادث طبیعی به دلیل ماهیت این نوع خسارات که نه می‌توان به یک گروه واگذار کرد و نه تمام هزینه‌های آن را جبران کرد این است که زیان‌دیدگان، دولت، بیمه، سازمان‌های حمایتی و کمک‌های داخلی و خارجی به‌طور مشترک در جبران خسارات حوادث طبیعی سهیم شوند.

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

لایحه تأسیس صندوق بیمه همگانی حوادث طبیعی با هدف تأمین منابع مالی خسارات حوادث طبیعی و جبران صدمات مالی زیان‌دیدگان که به پیشنهاد بیمه مرکزی ج.ا. ایران به تصویب هیأت محترم وزیران رسیده است از سوی رئیس‌جمهور برای طی تشریفات قانونی تقدیم مجلس شده است.

٤-٣-٥. صدور پروانه فعالیت برای مؤسسات بیمه جدید و شبکه فروش جهت توسعه صنعت بیمه

نگاهی به تقریباً ۸ دهه فعالیت صنعت بیمه در کشورمان از یک شرکت بیمه دولتی به ۲۷ شرکت بیمه غیردولتی و خصوصی در پایان سال ۱۳۹۱ نشان ازروند روبه توسعه صنعت بیمه در کشورمان می‌باشد.

در حال حاضر صنعت بیمه کشور متشکل از یک نهاد حاکمیتی و ۲۷ شرکت بیمه تجاری با ۸۶۱ شعبه (۱۱۰ درصد رشد نسبت به پایان سال ۱۳۸۳) در سراسر کشور است که بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران نقش نهاد حاکمیتی بازار بیمه کشور را ایفا می‌نماید. توسعه بازار بیمه با افزایش تعداد شرکت‌های بیمه به ۲۷ شرکت (۸۰ درصد رشد) و ازدیاد نمایندگان بیمه بالغ بر ۳۳ هزار نمایندگی (۴۰۶ درصد رشد)، رشد ۱۰۰ درصدی تعداد کارگزاران بیمه و رسیدن آن به تعداد ۴۱۵ کارگزاری، تشکیل ارزیابان خسارت بیمه‌ای و رسیدن به تعداد ۱۷۵ ارزیاب خسارت را می‌توان از جمله مهم‌ترین دستاوردهای صنعت بیمه طی سال‌های فعالیت دولت‌های نهم و دهم برشمرد.

٤-٣-٦. رتبه‌بندی مؤسسات بیمه‌ای در دو مرحله

در اجرای تکالیف قانون برنامه پنجم توسعه و به‌منظور حرکت به سوی رقابتی‌تر شدن بازار بیمه کشور وظیفه رتبه‌بندی شرکت‌های بیمه به بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران واگذار گردید. به این منظور قریب به ۴۰ مورد شاخص مالی و نیروی انسانی و فنی برای رتبه‌بندی شرکت‌های بیمه تعیین و کلیه شرکت‌های بیمه رتبه‌بندی می‌شوند تا از این طریق انتخاب بیمه‌گر مناسب توسط بیمه‌گذاران تسهیل گردد.

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

٤-۳-۷. طراحی و استقرار سامانه یکپارچه نظارت و هدایت الکترونیکی بیمه به‌منظور نظارت آنلاین و هوشمند بر فعالیت مؤسسات بیمه

یکی از بسترهای ضروری برای نظارت مؤثر در صنعت بیمه کشور، ایجاد سامانه نظارت و هدایت الکترونیکی بیمه (سنهاب) بوده است. در سال ۱۳۹۰ بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران با درنظرگرفتن اسناد بالادستی، سند چشم‌انداز سازمان و اهداف تعیین‌شده در آن، مجموعه عملیات و اقدام‌های خود را متمرکز بر تحقق اهداف تعیین‌شده و حصول نتایج مورد انتظار نمود. یکی از مهم‌ترین اقدامات، تهیه طرح سامانه نظارت و هدایت الکترونیکی بیمه (سنهاب) است. ازآنجاکه پیش از آن کلیه عملیات از گردآوری اطلاعات عملیات بیمه‌گری شرکت‌های بیمه تا تهیه و صدور صورتحساب به‌صورت دستی و با استفاده از نرم‌افزارهای Office صورت می‌پذیرفت، بنابراین بخش دریافت مکانیزه بردروهای شرکت‌های بیمه و صدور صورتحساب‌های اتکایی اجباری در اولویت نخست طراحی، پیاده‌سازی و عملیاتی قرار داده شد. هم‌اکنون این سیستم طراحی و راه‌اندازی شده و در پورتال بیمه مرکزی به آدرس ذیل قابل دسترس است.[1]

در اولویت دوم، هدف دسترسی مستقیم به بانک‌های اطلاعاتی شرکت‌های بیمه بود که می‌بایست حدود ۲۴ بانک اطلاعاتی مختلف مورد تحلیل، بررسی و شناسایی قرارمی‌گرفت. این مهم در شش ماهه ابتدای سال ۱۳۹۱ به تحقق پیوست و سامانه ذیربط توسط وزیر محترم امور اقتصادی و دارایی در جلسه مجمع بیمه مرکزی رونمایی شد. از اهداف سامانه سنهاب در بخش مرتبط به هدایت، ایجاد امکان احراز هویت افراد از طریق وب‌سرویس ثبت احوال از طریق مرکز داده بیمه مرکزی بوده که تفاهم‌نامه جهت برقراری ارتباط اطلاعاتی بیمه مرکزی با سازمان ثبت احوال منعقد شده است و به‌زودی این پروژه رونمایی خواهد شد.

به‌علاوه، یکی از مهم‌ترین اقدامات، اتصال بانک اطلاعات بیمه مرکزی ج.ا. ایران با بانک نیروی انتظامی است که به‌صورت آنلاین و وب‌سرویس تبادل اطلاعات بین این دو بانک انجام می‌شود؛ به‌ویژه اطلاعات کارت خودرو، گواهینامه‌های صادره و کروکی‌ها و نمرات منفی رانندگان برای ارزیابی ریسک در دسترس صنعت بیمه قرار گرفته است. همچنین امکان استعلام

1. www.Ceninsur.ir

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

صحت بیمه‌نامه‌های صادره از طریق ارسال پیام کوتاه برای آحاد مردم در پروژه سنهاب فراهم شده است.

٤-۳-۸. توسعه و ترویج محصولات بیمه‌ای جدید

به‌منظور سهولت ارزیابی و اظهارنظر در مورد محصولات بیمه‌ای جدید و استانداردسازی آن، ضوابط تدوین و عرضه محصولات بیمه‌ای جدید طی بخشنامه‌ای برای اجرا به شرکت‌های بیمه ابلاغ گردید. پس از صدور بخشنامه ضوابط تدوین و عرضه محصولات بیمه‌ای جدید، ۳۲ محصول جدید بیمه‌ای از بیمه مرکزی ج.ا.ایران مجوز صدور دریافت نموده‌اند.

٤-۳-۹. کاهش تدریجی اتکایی اجباری

به استناد ماده (۱۱۴) قانون برنامه پنجم توسعه (گزیده قانون برنامه پنجم توسعه، ۱۳۹۰)، کاهش تدریجی اتکایی اجباری تکلیف دیگری است که برعهده بیمه مرکزی قرار دارد. تهیه بسته پیشنهادی برای کاهش درصد بیمه اتکایی اجباری که منجر به ابلاغ ۱۰ درصد کاهش در بیمه‌های زندگی(معادل ۵ واحد) از ابتدای سال ۱۳۹۱ شده است. همچنین از ابتدای سال ۱۳۹۲ مقرر شد در بیمه‌های زندگی ۵ واحد و در بیمه‌های غیرزندگی نیز ۵ واحد کاهش اتکایی اجباری اعمال شود. به این‌ترتیب سهم بیمه‌های اتکایی اجباری بیمه‌های زندگی ۴۰ درصد و سهم بیمه‌های غیرزندگی ۲۰ درصد شده است.

٤-۳-۱۰. افزایش حداقل سرمایه شرکت‌های بیمه

به‌منظور ایجاد تنوع در شرکت‌های بیمه، شفاف‌سازی و تخصصی‌سازی مؤسسات بیمه و افزایش توان نگهداری ریسک با تصویب هیأت محترم وزیران حداقل سرمایه شرکت‌های بیمه افزایشی قابل توجهی یافته است. برای اصلاح وتقویت نظام نظارت تعرفه‌ای واستقرار نظام نظارت مالی با تصویب مقررات لازم در شورای‌عالی بیمه اقداماتی به شرح زیر صورت گرفته است:

- تصویب آیین‌نامه ضوابط نحوه تعیین میزان حق‌بیمه رشته‌های بیمه غیرزندگی مستقیم

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

طبق این آیین‌نامه، شرکت‌های بیمه موظفند ضمن معرفی مدیران واجد صلاحیت در رشته‌های مختلف جهت اخذ تأییدیه بیمه مرکزی، مبانی تعیین نرخ رشته‌های مختلف را پس از تأیید کمیته فنی خود برای بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران ارسال نمایند که در صورت مشاهده نرخ‌های غیرفنی حسب مورد با مدیر فنی ذیربط و مسئولین شرکت برخورد خواهد شد. ضمن آنکه نتیجه نرخ غیرفنی در هر رشته در ضریب خسارت آن رشته نمایان شده و برای ضریب خسارت بالاتر از حد مشخصی نیز برخورد لازم در این آیین‌نامه پیش‌بینی شده است. با تصویب این آیین‌نامه آکچوئران رسمی بیمه نقش جدی در فرایند ارزیابی تعهدات بیمه‌گران، تعیین ذخیره ریاضی مورد نیاز، تعیین توانگری مالی و تعیین نرخ‌های فنی محصولات بیمه‌ای خواهند داشت.

- تصویب آیین‌نامه نحوه محاسبه و نظارت بر توانگری مالی مؤسسات بیمه

طبق این آیین‌نامه شرکت‌های بیمه می‌بایست نسبت توانگری خود را محاسبه و پس از تأیید هیأت‌مدیره و اظهارنظر حسابرس برای بیمه مرکزی ارسال نمایند. این نسبت به‌نوعی دارایی‌های شرکت را با تعهدات پذیرفته‌شده از سوی شرکت مقایسه می‌نماید که در صورت فزونی آن از ۱۰۰ درصد نشانه وضعیت مناسب توانگری مالی شرکت است؛ اما برای شرکت‌های با نسبت توانگری کمتر از ۱۰۰ درصد، سطوح مختلفی در آیین‌نامه تعریف شده و شرکت می‌بایست طی برنامه زمان‌بندی‌شده نسبت به ترمیم وضعیت مالی یا افزایش سرمایه خود طی یک تا ۳ سال اقدام نماید. با اجرای آیین‌نامه فوق برای نخستین‌بار در سال جاری و با توجه به مکاتبات و جلسات برگزارشده با شرکت‌هایی که نسبت توانگری آنان زیر ۱۰۰ درصد است عمدتاً در صدد افزایش سرمایه یا ارائه برنامه ترمیم وضعیت مالی خود هستند.

- تصویب آیین‌نامه تعیین صلاحیت اکچوئر رسمی بیمه

اقدام دیگری که به تحقق نظارت مالی به جای نظارت تعرفه‌ای کمک می‌نماید، استقرار نظام اکچوئری در صنعت بیمه است که مورد توجه قرار گرفته است. صدور مجوز فعالیت اکچوئرهای (محاسبان فنی) واجد صلاحیت در قالب اشخاص حقیقی و مؤسسات حقوقی ازجمله اقداماتی است که اخیراً آیین‌نامه آن به تأیید شورای‌عالی بیمه رسیده و اجرایی خواهد شد. ضمن آنکه در کشورهای پیشرو در امر بیمه این اشخاص نقش جدی در فرایند ارزیابی

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

تعهدات بیمه‌گران، تعیین ذخیره ریاضی مورد نیاز، تعیین توانگری مالی و تعیین نرخ‌های فنی محصولات بیمه‌ای دارند.

- تصویب آیین‌نامه حمایت از حقوق بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنها

همچنین آیین‌نامه حمایت از حقوق بیمه‌گذاران، بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنها در راستای تقویت اعتماد عمومی به صنعت بیمه و افزایش آگاهی عمومی از خدمات بیمه‌ای و شیوه عرضه آن، الزام بیمه‌گران به ارائه اطلاعات کامل، درست و به‌موقع قبل و بعد از صدور بیمه‌نامه به بیمه‌گذاران، الزام بیمه‌گران به تسهیل فرایند بررسی و پرداخت خسارت و رسیدگی به شکایات بیمه‌ای توسط شورای‌عالی بیمه با استناد به ماده (۱) و بند "۵" ماده (۱۷) قانون تأسیس بیمه مرکزی ایران و بیمه‌گری تصویب گردید. هدف از تدوین این آیین‌نامه شفاف‌نمودن حقوق بیمه‌گذار و بیمه‌گر، تسهیل در بررسی و پرداخت خسارت، آگاه‌نمودن بیمه‌گذاران و بیمه‌شدگان و صاحبان حقوق آنان به حقوق خود و درنهایت افزایش اعتماد مردم به صنعت بیمه است.

۵-۳. اجرای سیاست‌های کلی اصل ٤٤ قانون اساسی در صنعت بیمه کشور

به‌منظور توانمندسازی بخش خصوصی و ساماندهی ورود به عرصه فعالیت‌های بیمه‌ای و ایجاد بسترهای لازم برای تحقق ساختار بازار- دولت در صنعت بیمه مهم‌ترین اقدامات انجام‌شده به شرح زیر است:

۵-۳-۱. واگذاری سه شرکت بیمه دولتی البرز، آسیا و دانا ازطریق بورس اوراق بهادار

واگذاری ۸۰ درصد از سهام شرکت‌های بیمه دولتی البرز،آسیا و دانا به بخش غیردولتی از طریق صدور مجوزهای لازم برای پذیرش ۳ شرکت بیمه دولتی در بورس اوراق بهادار، صنعت بیمه را به یکی از صنایع پیشرو در خصوصی‌سازی تبدیل نمود. در این راستا نیز اقدامات زیر صورت پذیرفت:

- تطبیق شرایط مدیران عامل، اعضای هیئت‌مدیره و مدیران فنی شرکت‌های فوق با مقررات و قانون تأسیس مؤسسات بیمه غیردولتی
- اصلاح نصاب تملک سهام و اساسنامه و حداقل سرمایه لازم درباره ۳ شرکت فوق
- اختصاص بازمانده سهام بیمه دانا به سهام عدالت

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

با واگذاری ۳ شرکت بیمه دولتی البرز، دانا و آسیا به بخش خصوصی تنها شرکت دولتی فعال در بازار بیمه کشور بیمه ایران است که ادامه فعالیت این شرکت در قانون سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی تصریح شده است (بیمه ایران، ۱۳۸۹-۱۳۸۸).

۵-۳-۲. لغو انحصار شرکت سهامی بیمه ایران

به‌منظور افزایش رقابت در صنعت بیمه وکاهش انحصار، براساس مصوبه مجلس شورای اسلامی انجام بیمه‌های دستگاه‌های اجرایی به‌صورت انحصاری با شرکت سهامی بیمه ایران در طول سال‌های اجرای برنامه ملغی‌الاثر شد.

۵-۳-۳. لغو ممنوعیت ایجاد نمایندگی، شعبه مؤسسات بیمه خارجی وجذب سرمایه‌گذاری خارجی جهت مشارکت در تأسیس شرکت‌های بیمه در بازار بیمه کشور

پس از سال‌ها بحث و بررسی درخصوص ورود بیمه‌های خارجی برای گسترش صنعت بیمه و توسعه روابط بین‌المللی در صنعت بیمه سرانجام نمایندگان مجلس شورای اسلامی در بررسی مواد لایحه برنامه پنجم توسعه در بخش بیمه‌های بازرگانی در ماده (۱۱۳) این لایحه مشارکت بیمه‌های خارجی با شرکت‌های بیمه تجاری داخلی را مجاز اعلام نمودند. نمایندگان مجلس ضمن تصویب پیشنهاد بیمه مرکزی ج.ا.ایران در مصوبه‌ای اعلام نمودند مشارکت شرکت‌های بیمه خارجی با شرکت‌های بیمه تجاری داخلی با اولویت بخش غیردولتی به‌منظور ایجاد شرکت بیمه مشترک بازرگانی در ایران، جذب سرمایه خارجی از سوی شرکت‌های بیمه داخلی همچنین تأسیس و فعالیت شعب و نمایندگی شرکت‌های بیمه بازرگانی خارجی مجاز است.

۶-۳. چشم‌انداز صنعت بیمه در افق ۱۴۰۴

سند چشم‌انداز صنعت بیمه جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ تبلور اهداف و آرمان‌های چشم‌انداز ۲۰ساله جمهوری اسلامی ایران در بخش بیمه‌های بازرگانی کشور است. برنامه تحول در صنعت بیمه کشور در اجرای فرمان ۱۰ماده‌ای ریاست محترم جمهور تدوین و در سال ۱۳۸۷(دولت نهم) ابلاغ شد. پس از گذشت حدود ۴ سال از اجرای برنامه تحول در صنعت بیمه کشور، لزوم ارزیابی عملکرد برنامه در قبال جهت‌گیری‌های دهگانه ابلاغی ریاست محترم جمهور، برنامه پنجم توسعه و همچنین توجه به تحولات اخیر در صنعت بیمه و لزوم ایجاد

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

تغییرات جدی کوتاه‌مدت و میان‌مدت در کارکرد بیمه‌های دولتی و خصوصی کشور، مدیریت عالی بیمه مرکزی را بر آن داشت تا برنامه تحول در صنعت بیمه کشور را بازنگری و سند چشم‌انداز صنعت بیمه در افق ۱۴۰۴ را تدوین و در سال ۱۳۹۱(دولت دهم) به‌عنوان جایگزین برنامه تحول صنعت بیمه ابلاغ نماید. در این سند سعی گردید راهبردها، سیاست‌ها و طرح‌ها و پروژه‌های اجرایی برنامه به نحوی اصلاح شود که ضمن تقویت نقاط قوت برنامه و رفع نقاط ضعف آن، تطابق لازم را با جهت‌گیری‌های تعیین‌شده در محورهای ۱۰گانه ابلاغی و برنامه پنجم توسعه کشور داشته باشد. این سند براساس اصول و ارزش‌های زیر و با اتخاذ رویکردی استراتژیک تدوین شده است:

- حرکت در مسیر تحقق چشم‌انداز ۲۰ساله ج.ا. ایران
- حرکت در مسیر سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی
- حرکت در مسیر تحقق مفاد قوانین برنامه توسعه در ارتباط با صنعت بیمه

٤. مأموریت صنعت بیمه

براساس قوانین و مقررات بیمه‌ای کشور و اصول مربوط به فعالیت تولیدی در عرصه فعالیت‌های اقتصادی، مأموریت صنعت بیمه کشور عبارت است از تولید و عرضه اطمینان برای چرخه فعالیت‌های اقتصادی در بخش‌های کشاورزی، صنعتی و خدماتی کشور و جریان زندگی آحاد مردم با حداکثر کیفیت و قیمت متناسب با آن به‌صورتی همه‌جانبه، مکفی و پایدار.

۵. چشم‌انداز صنعت بیمه

با مدنظر قراردادن اصول سه‌گانه مزبور، چشم‌انداز صنعت بیمه در افق چشم‌انداز ۲۰ساله ایران عبارت است از:

- صنعت بیمه ایران درافق ۱۴۰۴ صنعتی است اقتصادی، عدالت‌محور، پایدار، سالم و قابل اعتماد، برخوردار از اخلاق حرفه‌ای و عجین‌شده با جامعه که اطمینان را برای روند طبیعی زندگی آحاد مردم ایران و چرخه فعالیت‌های اقتصادی (کشاورزی، صنعتی و خدماتی) کشور به شیوه‌ای آسان، سریع، مشتری‌مدار و با کمترین هزینه و به شکلی همه‌جانبه تأمین نموده و ضمن تعامل سازنده و مؤثر در سطح بین‌الملل در جایگاه اول صنعت بیمه بین بیمه‌گران منطقه

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه) قرار دارد (برنامه تحول صنعت بیمه کشور، ۱۳۸۸).

٦. اهداف کلان چشم‌انداز صنعت بیمه در افق ١٤٠٤

به‌منظور موفقیت در دستیابی به چشم‌انداز صنعت بیمه کشور در افق ۱۴۰۴ اهداف کلان صنعت بیمه به شرح زیرخواهد بود:

- کسب مقام اول در صنعت بیمه منطقه آسیای جنوب غربی (شامل آسیای میانه، قفقاز، خاورمیانه و کشورهای همسایه)
- تحقق شرایط تجاری و رقابتی برای صنعت بیمه کشور
- بهره‌مندی دهک‌های پایین درآمدی از خدمات بیمه‌ای و تعادل در پوشش بیمه‌ای مناطق مختلف کشور
- عرضه خدمات همه‌جانبه بیمه‌ای به خانوارها، بنگاه‌های اقتصادی و مشتریان خارجی به‌صورت آسان، سریع، مشتری‌مدار و ارزان
- ارتقاء اعتماد عمومی نسبت به صنعت بیمه کشور
- ارتقاء نظارت در صنعت بیمه کشور با تقویت نظارت بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران
- بهره‌برداری مناسب صنعت بیمه از ظرفیت‌های اقتصادی کشور
- توازن بیمه‌های اتکایی قبولی و اتکایی واگذاری با خارج از کشور
- تقویت جایگاه صنعت بیمه در حفظ سرمایه‌های ملی

۷. راهبردهای چشم‌انداز صنعت بیمه برای دوره (۱۳۹٤-۱۳۹۱)

با توجه به اهداف کلان در نظر گرفته شده برای صنعت بیمه کشور و با توجه به اصول سه‌گانه‌ای که ذکر شد، راهبردهای متناظر زیر به‌منظور طی مسیر تحول در صنعت بیمه کشور برای دوره زمانی (۱۳۹۴-۱۳۹۱) چشم‌انداز ۲۰ساله ایران مدنظر خواهد بود (سند چشم‌انداز صنعت بیمه ایران، ۱۳۹۱):

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

راهبرد اول: توسعه فرهنگ بیمه

راهبرد دوم: افزایش تنوع و توسعه محصولات بیمه‌ای با تمرکز بر بیمه‌های زندگی

راهبرد سوم: تقویت رقابت در بازار بیمه اتکایی

راهبرد چهارم: استقرار نظام نوین نظارت هوشمند، نهادینه و خودتنظیم

راهبرد پنجم: گسترش همکاری بیمه‌ای در سطح منطقه و جهان

راهبرد ششم: تسهیل حضور بیمه‌گران خارجی در بازار بیمه

راهبرد هفتم: استقرار نظام مدیریت ریسک در مؤسسات بیمه و بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران

راهبرد هشتم: طراحی و راه‌اندازی سامانه یکپارچه بیمه‌ای (طراحی وراه‌اندازی Core Insurance)

راهبرد نهم: ارتقاء سهم صنعت بیمه در جبران خسارت‌های وارده به سرمایه‌های ملی

۸. نتیجه‌گیری

بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران در دولت‌های نهم و دهم با همت مدیران و کارشناسان صنعت بیمه با ارائه روش‌های علمی و عملی و اتخاذ تمهیدات کارشناسانه و رویکرد فرهنگی کوشیدند تا فاصله معنادار ضریب نفوذ بیمه‌های زندگی در ایران با کشورهای توسعه‌یافته را کمتر نموده و بیمه‌های زندگی را در راستای افزایش سطح رفاه عمومی که یکی از مؤلفه‌های مهم امید به آینده است توسعه و تعمیم دهند.

به‌طورکلی، رتبه‌بندی شرکت‌ها، شفاف‌سازی صورت‌های مالی، ایجاد واحد حسابرسی داخلی، ساماندهی سرمایه‌گذاری‌ها، تعامل گسترده با دستگاه‌های ذیربط و نهادهای ذینفع و مجلس شورای اسلامی و ارتباط تنگاتنگ با راهنمایی و رانندگی از دستاوردهای مهم بیمه مرکزی ج.ا. ایران در سال‌های اخیر به‌شمار می‌رود.

بیمه مرکزی با بازنگری و اصلاح فرایندهای ناکارای موجود در صنعت و ایجاد زیرساخت‌های کلیدی جدید توانسته جایگاه عملکردی صنعت بیمه طبق شاخص‌های جهانی را ارتقاء بخشد. همچنین اقدامات مؤثری در اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی از قبیل واگذاری ۳ شرکت بیمه دولتی البرز، آسیا و دانا ازطریق بورس اوراق بهادار، افزایش حداقل سرمایه شرکت‌های بیمه، لغو انحصارشرکت سهامی بیمه ایران، لغو ممنوعیت ایجاد نمایندگی، شعبه مؤسسات بیمه خارجی وجذب سرمایه‌گذاری خارجی جهت مشارکت در

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]

تأسیس شرکت‌های بیمه در بازار بیمه کشور انجام داده است که باعث توسعه معنادار نفوذ بیمه طی سال‌های (۱۳۹۴-۱۳۹۱) گردیده است. در نهایت با مدیریت ریسک سبب گردید علاوه بر خدمات‌رسانی مؤثر به بیمه‌گذاران، منافع سهامداران شرکت‌های بیمه‌ای نیز تأمین گردد و از این رهگذر موجبات تقویت صنعت و توسعه خدمت بیشتر برای مردم عزیز کشورمان فراهم شود.

منابع

بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران (۱۳۹۱)، *سند چشم‌انداز صنعت بیمه جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ به انضمام راهبردها، سیاست‌ها و پروژه‌ها*.

بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران (اسفند۱۳۸۹-۱۳۸۸)، *عملکرد سال اول و دوم برنامه تحول در صنعت بیمه کشور*.

سالنامه آماری صنعت بیمه (۱۳۹۰-۱۳۸۴).

بیمه مرکزی جمهوری اسلامی ایران(اسفند۱۳۸۸و ۱۳۸۹)، *عملکرد سال اول و دوم برنامه تحول در صنعت بیمه کشور*.

گزارش رئیس کل به مجمع عمومی در مورد عملکرد بیمه مرکزی و صنعت بیمه (۱۳۸۴-۱۳۹۱).

معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهوری (۱۳۹۰)،*گزیده قانون برنامه پنجم توسعه*، انتشارات معاونت برنامه‌ریزی و نظارت راهبردی رئیس‌جمهوری، بهار.

نشریه سیگما (۲۰۱۳)، انتشارات شرکت بیمه اتکایی سوئیس، شماره ۳.

وزارت امور اقتصادی و دارایی، *مجموعه قوانین و مقررات اجرایی اصل ۴۴ قانون اساسی* ، دبیرخانه شورای‌عالی اجرای سیاست‌های کلی اصل ۴۴ قانون اساسی.

Chen, S. H., Yang, C. C. & J. Y. Shiau (2006), "The Application of Balanced Scorecard in the Performance Evaluation of Higher Education", *The TQM Magazine*, Vol. 18, No. 2, PP. 190–205.

Davis, S. & T. Albright (2004), "An Investigation of the Effect of Balanced Scorecard Implementation on Financial Performance", *Management Accounting Research*, Vol. 15, PP. 135–153.

Eilat, H., Golany, B. & A. Shtub (2008), "R&D Project Evaluation: An Integrated DEA and Balanced Scorecard Approach", *Omega*, Vol. 36, No. 5, PP. 895-912.

Huang, H. C. (2009), "Designing a Knowledge-Based System for Strategic Planning: A Balanced Scorecard Perspective", *Expert Systems with Applications*, Vol. 36, No.1, PP. 209-218.

Wu, H. Y., Lin, Y. K. & C. H. Chang (2011), "Performance Evaluation of Extension Education Centers in Universities Based on the Balanced Scorecard", *Evaluation and Program Planning*, Vol. 34, PP. 37-50.

[Downloaded from qjfep.ir on 2026-11-09]